

Documents d'avaluació 4

VALIDACIÓ DE LA RÚBRICA PER AVALUAR L'EXPRESSIÓ ORAL EN FINALITZAR L'EDUCACIÓ PRIMÀRIA

Octubre
2017

1. Introducció

La millora de l'habilitat comunicativa dels alumnes és un dels objectius que els centres educatius s'haurien de plantejar assolir de forma prioritària, ja que aquesta competència esdevé una de les facultats essencials per al desenvolupament personal i social dels alumnes i constitueix una eina imprescindible que permet i vehicula tant la relació amb els altres com l'aprenentatge.

Ara bé, en general la llengua oral no es treballa ni s'avalua de forma sistemàtica per diversos motius, entre els quals podríem destacar la manca de tradició en el treball del llenguatge oral al nostre context socioeducatiu, l'excessiva càrrega de continguts de totes les matèries, la permanència de metodologies centrades en estructures receptives (l'alumne escolta, el professor explica) i la complexitat intrínseca que suposa abordar el procés d'ensenyament d'aquesta.

L'avaluació de la dimensió de llenguatge expressiu s'emmarca dins aquest context: la millora de la pràctica educativa i ens ha de permetre determinar si s'ha d'intensificar el treball en aquesta dimensió, en quina mesura i en quins aspectes.

Ateses aquestes consideracions, la Conselleria d'Educació i Universitat, concretament l'Institut d'Avaluació i Qualitat del Sistema Educatiu (IAQSE) va engegar el procés d'elaboració d'un instrument d'avaluació de l'expressió oral, com a eina que contribuís a impulsar el treball d'aquesta dimensió a les aules. Durant el curs 2015-2016 es va crear una comissió externa, supervisada per personal tècnic de l'IAQSE, amb l'encàrreg d'elaborar un instrument d'anàlisi de les dimensions de la capacitat expressiva que ajudàs els docents en la programació de les actuacions educatives adients. Aquest instrument s'incorpora en l'ANNEX 1, juntament amb unes orientacions sobre diferents situacions que possibiliten l'avaluació de l'expressió oral i que es lliuraren als centres d'educació primària.

La prova consta de dues parts: una de narració (que cada alumne realitza individualment) i una de conversa (en la qual interactuen els alumnes en un petit grup) i la rúbrica per enregistrar els resultats. Una vegada elaborada la prova es va procedir a la seva aplicació a una mostra d'alumnes de 35 centres de la nostra comunitat per tal de validar la rúbrica.

2. Objectius

Els objectius de l'avaluació varen ser:

- Oferir un instrument d'anàlisi de les dimensions que conformen la capacitat expressiva que ajudi els docents en la programació de les actuacions educatives adients i l'avaluació d'aquesta.
- Contribuir a la millora de la competència comunicativa-lingüística dels alumnes en la vessant expressiva a partir de l'avaluació del seu nivell de competència inicial.
- Impulsar el treball de llenguatge oral a les aules.

3. Procés d'avaluació pilot a una mostra d'alumnat de Mallorca

Per tal de validar la rúbrica i comprovar que aquest instrument realment responia als objectius plantejats s'ha realitzat una avaluació pilot a una mostra d'alumnat de Mallorca en què s'han succeït les fases següents:

3.1 Selecció dels centres que formaran part de la mostra.

Per tal de recollir una mostra significativa es varen seleccionar 35 centres de l'Illa de Mallorca, atenent als criteris següents:

- a. Tipologia: Equilibri entre centres públics i centres concertats
- b. Ubicació: Representació de centres de Palma i de de la part forana
- c. Grandària: centres d'una línia i centres de dues línies o més.

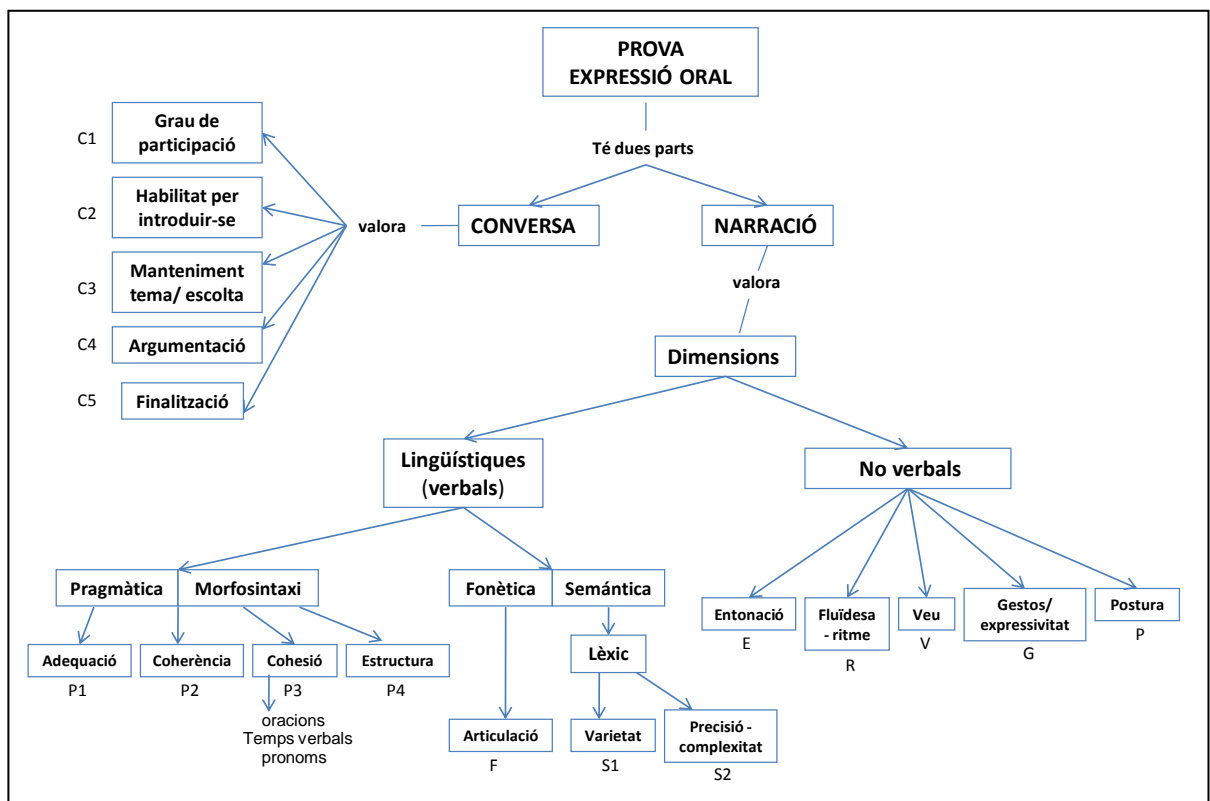
A finals de gener de 2016 es va comunicar als centres seleccionats com a mostra per realitzar la prova pilot programada per a la darrera setmana de febrer.

3.2 Elaboració de les instruccions per a l'aplicació de la prova.

Per tal de concretar el procediment a seguir i unificar el més possible les actuacions dels docents es varen redactar unes instruccions, que s'adjunten a aquest document (ANNEX 2).

Es varen assignar codis a les categories avaluades, que es mostren en el gràfic següent:

Gràfic 1

A més es va demanar al professorat avaluador que indicàs en el requadre d'observacions que apareix en la rúbrica si l'alumnat avaluat presentava alguna dificultat i de quina es tractava i, que en haver finalitzat la prova, assignàs a cada alumne una puntuació global per a l'apartat de narració i una per a l'apartat de conversa.

3.3 Organització de la formació adreçada als aplicadors de la prova i convocatòria als centres.

Per explicar el contingut de la prova i les instruccions per a la seva aplicació es va convocar a les dues persones que havien d'aplicar les proves a cada centre (mestre tutor

i mestre d'audició i llenguatge-AL o professor de suport-PT) a una sessió de formació. Es va dividir els 35 centres en dos grups per impartir la formació a fi de fer més operativa la dinàmica de les sessions. La sessió va ser impartida per assessors tècnics docents de l'IAQSE i una de les autores de la rúbrica, assessora tècnica docent del Servei d'Atenció a la Diversitat de la Direcció General d'Innovació i Comunitat Educativa.

3.4 Primera sessió de formació.

La primera sessió de formació va tenir com a objectiu comprovar si les instruccions incloses a la prova eren suficientment clares per dur a terme l'aplicació de la rúbrica. Per això es va explicar als participants l'objectiu de la prova pilot, l'estructura de la prova i del material que s'ofereix per a l'aplicació. A continuació es va fer una simulació, basada en un enregistrament en vídeo, a partir del qual els participants havien de valorar les habilitats comunicatives i lingüístiques dels alumnes que hi apareixien.

Una vegada feta aquesta simulació es varen posar en comú les valoracions dels participants, que varen ser coincidents en un percentatge elevat, la qual cosa va permetre continuar amb el procés de validació.

A la sessió de formació també es va presentar l'aplicació informàtica per introduir les dades obtingudes.

3.5 Aplicació de la prova als centres participants en l'avaluació.

A continuació, els centres es varen organitzar per dur a terme l'aplicació de la prova als alumnes, per a la qual cosa disposaren de 15 dies.

3.6 Introducció dels resultats de cada alumne registrats mitjançant la rúbrica a l'aplicació informàtica GESAVA.

3.7 Anàlisi mètriques.

Una vegada que els centres varen introduir les dades obtingudes a l'aplicació GESAVA, des de l'IAQSE es realitzaren les anàlisis mètriques necessàries per a la validació de la rúbrica.

En el procés de validació de les rúbriques s'ha procedit de la manera següent:

- Realització d'anàlisis descriptives per a cada variable o ítem (freqüències, mitjana, desviació estàndard...) i correlacionals (correlació de Pearson, bivariades, biserial puntual...).
- Determinació de la fiabilitat de la prova -alfa de Cronbach-
- Realització d'anàlisis factorials per determinar el nombre de dimensions de l'expressió oral.
- Contrast entre el judici d'experts (professorat especialista en audició i llenguatge) i les anàlisis descriptives realitzades amb els diferents ítems: comparació entre les valoracions globals dels aplicadors i les puntuacions obtingudes a través de les mitjanes de les puntuacions atribuïdes a les dimensions de narració i conversa.
- A més d'aquestes anàlisis per validar la rúbrica se'n realitzaren d'altres per estudiar la seva adequació per avaluar alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu.

3.8 Establiment dels pesos assignats a cada ítem i dimensió avaluada. Determinació de la fórmula de càlcul per a l'obtenció de la puntuació global i determinació dels nivells de rendiment.

3.9 Segona sessió de formació amb aplicadors per avaluar el procés seguit en la validació de la rúbrica, que es detallen a l'apartat següent.

3.10 Tramesa als centres dels resultats del grup avaluat: informe de resultats (ANNEX 3)

4. Resultats

Les puntuacions de cada dimensió (narració i conversa) i la puntuació global s'han proporcionat en una escala de 1 a 10. Aquestes puntuacions s'han obtingut utilitzant les fórmules següents, on cada ítem es puntuava amb 0, 1 o 2 segons els criteris de correcció de la rúbrica:

$\text{Narració} = 10 * (P1+P2+P3.1+P3.2+P3.3+P4+F+S1+2*S2+0,5*E+R+0,5*V+G+P) / 28$
$\text{Conversa} = C1+C2+C3+2*C4$
$\text{Global} = 10+(P1+P2+P3.1+P3.2+P3.3+P4+F+S1+2*S2+0,5*E+R+0,5*V+G+P+ C1+C2+C3+2*C4) / 38$

Com a conseqüència del procés de validació, en la fórmula s'han assignat diferents pesos a alguns ítems. S'han doblat els valors de les puntuacions assignades als ítems S2 i C4 i s'han reduït a la meitat els valors de les puntuacions assignades als ítems E i V. A la puntuació de conversa no s'ha tengut en compte l'ítem C5 (finalització) perquè la situació de prova en una única sessió no possibilita avaluar aquest ítem a tots els alumnes.

- Les puntuacions mitjanes de narració i conversa obtingudes aplicant aquestes fórmules (7,1 i 6,9 punts respectivament) han resultat molt semblants a les valoracions qualitatives atorgades pels aplicadors (7,0 i 6,6 respectivament en una escala de 1 a 10)), com s'aprecia a la taula següent.

Taula. 4.1. Puntuacions mitjanes de les dimensions de l'expressió oral i globals

	Núm. alumnes	Puntuació mitjana	Desv. típica	Valoració qualitativa dels aplicadors	Mitjana nins	Mitjana nines
Pragmàtica i morfosintàctica	841	7,4	2,3			
Fonètica i semàntica	841	6,2	2,6			
Comunicació no verbal	841	7,7	2,3			
Narració (global)	841	7,1	2,1	7,0	6,9	7,4
Conversa	841	6,9	2,7	6,6	6,8	7,0
Global expressió oral	841	7,1	2,0		6,9	7,3

- S'ha obtingut una alta correlació entre les puntuacions dels alumnes en cada situació de prova (narració i conversa) i les valoracions qualitatives dels aplicadors de les proves a cada una d'elles, com es pot apreciar en la taula 4.2.

Taula 4.2. Correlacions entre puntuacions obtingudes i valoracions dels aplicadors

		Valoració qualitativa global dels aplicadors	
		Narració	Conversa
Puntuacions globals a partir de les puntuacions dels ítems	Narració	0,832	
	Conversa		0,826

- Per determinar el nivell de suficiència en la puntuació global de la competència en expressió oral s'ha considerat com a punt de tall la puntuació mitjana global menys una desviació típica, és a dir 5 punts a l'escala de resultats. De l'anàlisi de la taula 4.3 es pot afirmar que

aproximadament un 85 % dels alumnes de 6è d'EP tenen una competència en expressió oral suficient o superior.

Taula 4.3. Distribució de l'alumnat per nivells de rendiment en expressió oral

	 Insuficient (IN)	 Suficient (SU)	 Bé (BE)	 Molt bé (MB)
Qualificacions	0 ≤ puntuació < 5	5 ≤ puntuació < 7	7 ≤ puntuació < 8,5	8,5 ≤ puntuació ≤ 10
Percentatges mostra	14,9%	29,7%	28,8%	26,6%

- S'ha obtingut una alta fiabilitat, entesa com a consistència interna de la prova (alfa de Cronbach = 0,926).

I, com es pot apreciar a la taula 4.4, les correlacions de cada ítem amb el conjunt de la resta d'ítems de la prova (correlació biserial puntual) és més que acceptable.

Taula 4.4. Alfa de Cronbach de la prova i correlacions biserials-puntuals dels ítems

Alfa de Cronbach 0,926	Mitjana de l'escala si s'elimina l'element	Variància de l'escala si s'elimina l'element	Correlació biserial-puntual
Adequació	25,3	53,36	0,586
Coherència	25,5	52,21	0,682
Cohesió-oracions	25,8	51,69	0,688
Cohesió-temps verbals	25,6	51,49	0,627
Cohesió-pronoms	25,8	51,58	0,684
Estructura	25,8	50,82	0,707
Articulació	25,6	52,99	0,524
Varietat lèxic	25,9	51,73	0,699
Precisió-complexitat lèxica	26,0	51,60	0,645
Entonació	25,6	51,80	0,646
Fluïdesa-ritme	25,7	50,74	0,709
Veü	25,4	54,10	0,492
Gestos-expressivitat	25,7	52,73	0,539
Postura	25,5	53,73	0,478
Participació	25,8	52,20	0,538
Introducció	25,7	51,93	0,606
Manteniment-escolta	25,6	52,75	0,541
Argumentació	25,7	51,94	0,590
Finalització	26,0	52,94	0,536

- S'ha donat una alta validesa de constructe, demostrada per la coincidència de l'assignació d'ítems a cada dimensió avaluada per part de les autores de la rúbrica i les anàlisis factorials realitzades (taula 4.5).

De l'anàlisi factorial realitzada s'han extret tres factors que expliquen el 60% de la variància total:

- El primer factor agrupa les dimensions avaluades en la narració –pragmàtica i morfosintaxi, i fonètica i semàntica- i una variable que originàriament s'avaluava en la dimensió de comunicació no verbal, la fluïdesa-ritme de parla.
- El segon factor agrupa la resta de variables incorporades originàriament en la comunicació no verbal i el tercer factor agrupa les variables avaluades en la conversa.

Taula 4.5. Obtenció de les dimensions de la prova a partir d'una anàlisi factorial

Anàlisi factorial: Matriu de components rotats		Factor 1	Factor 2	Factor 3
dimensions de la rúbrica		explica el 42,7% de la variància	explica el 10,3% de la variància	explica el 7% de la variància
Dimensió pragmàtica/ morfosintàctica	Adequació	0,543		
	Coherència	0,635		
	Cohesió-oracions-	0,716		
	Cohesió-temps verbals-	0,730		
	Cohesió-pronoms-	0,742		
Dimensió fonètica/ semàntica	Estructura	0,701		
	Articulació	0,599		
	Varietat lèxic	0,736		
Comunicació no verbal	Precisió-complexitat lèxic	0,771		
	Entonació			0,687
	Fluïdesa-ritme	0,602		
	Veü			0,617
Conversa	Gestos-expressivitat			0,798
	Postura			0,757
	Participació		0,786	
	Introducció		0,818	
	Manteniment-escolta		0,771	
	Argumentació		0,752	
	Finalització		0,715	
Mètode d'extracció: Anàlisi de components principals.				
Els 3 factors expliquen un 60% de la variància total				

- En el cas de l'alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu -NESE-, els resultats obtinguts en les dimensions en què aquest alumnat presenta majors dificultats són altament coincidents amb els apuntats en la seva avaluació psicopedagògica (per exemple, l'alumnat amb TDAH mostra dificultats en l'estructuració del discurs però no en el lèxic).

Taula 4.6. Puntuacions mitjanes dels alumnes amb NESE

	Núm. alumnes	Mínim	Màxim	Puntuació mitjana	Dev. típica
No presenta cap dificultat	625	0,98	10,00	7,4	1,81
Nouvinguts	34	0,00	9,71	5,7	2,66
Dificultats d'aprenentatge: dislèxia,	45	2,16	10,00	6,2	1,93
Dificultats d'aprenentatge: TDAH	25	1,67	9,71	5,7	2,26
Trastorn específic del llenguatge	12	3,09	7,65	5,7	1,24
Discapacitat intel·lectual	18	0,69	7,65	4,2	1,86
Trastorn d'espectre autista/síndrome d'Asperger.	9	0,00	7,94	4,4	2,92
Discapacitat motora	1	5,69	5,69	5,7	.
Altes capacitats	6	4,56	9,71	7,8	1,86
Altres	41	0,00	10,00	5,6	2,68

- Bona valoració per part del professorat que ha aplicat la prova. Consideren que és una eina útil i pràctica per a la tasca docent. S'entén l'estructura de la prova, els apartats que avalua i el procediment d'aplicació, aspectes que es demostren en l'alt grau de coincidència en les puntuacions atorgades pels docents, tant en la sessió de formació com en l'aplicació als centres.

A la segona sessió de formació es va avaluar tant el procés com les dades obtingudes. Per avaluar el procés es va partir de les instruccions facilitades per a la realització de la prova.

Les aportacions dels participants, de forma resumida, s'exposen a continuació:

1. Sobre els destinataris: es va proposar ampliar les rúbriques per a altres nivells i etapes educatius. Consideren que poden ser vàlides també per a 5è d'EP.
2. Agrupaments: Tot i que es consideren adequats, alguns centres troben important remarcar que s'han d'agrupar els alumnes per afinitat. Es recorda la consigna donada: fer els agrupaments que permetin una situació òptima de comunicació entre els integrants del grup. En alguns casos s'han fet agrupaments de 5 alumnes o de 3 alumnes.
3. Espai i mobiliari. Es remarca la conveniència de trobar un espai adequat, sense interferències (interrupcions sobretot) i on els alumnes no es distreguin.
4. Material. Es va valorar la conveniència de disposar d'un dispositiu per enregistrar la prova. Per a la meitat del professorat es tracta d'un element prescindible, que pot condicionar els alumnes per manca d'hàbit de ser enregistrats; per a l'altra meitat, és necessari i útil per revisar a posteriori les puntuacions atorgades. Alguns situaren la càmera a un racó, o a certa distància per evitar que els alumnes hi prestassin excessiva atenció. Sobre el material per a l'alumnat es considera en general que el diccionari visual és prescindible, tot i que útil per alguns. S'acorda que sigui un recurs opcional.
5. Durada de la prova. Per a la majoria de centres el temps total programat per a cada grup de 4 alumnes no va ser suficient (es recomanà realitzar tres sessions de 45 minuts per a cada grup classe); els canvis de grup i l'acord entre mestres per puntuar va restar agilitat a la dinàmica i va allargar el temps d'aplicació. Els centres que organitzaren sessions més llargues de 45 minuts o que puntuaven durant el temps de canvis de grup, utilitzaren menys sessions. El 35% dels centres necessitaren 4 o 5 sessions i un 38% 6 sessions.
6. Professorat. L'opinió general dels docents és que no és convenient que la persona que enregistra també interactuï amb els alumnes. Els rols dels docents poden ser intercanviables, depenent del grup de 4 alumnes.
7. Estructura de la prova. Es considera que l'estímul proposat per iniciar la part de conversa no és adient, perquè no va provocar gaire interès ni debat entre els alumnes. Se proposa cercar un altre tema de debat.
8. Procediment: abans de la prova. Per poder obtenir els millors resultats possibles, és necessari treure càrrega emocional i pressió als alumnes. Es comenta la possibilitat que en algun cas un avaluador sigui el mestre de la llengua avaluada perquè és el referent. Es valorà molt positivament la sessió de formació prèvia a l'aplicació de la prova als centres. Se proposa oferir formació als interessats a aplicar la prova al proper curs.
9. Procediment: no cal recórrer al diccionari visual. Se considera que els alumnes amb NESE no han de parlar en primer lloc perquè puguin tenir un model a partir de l'exposició dels companys. Hi ha divisió d'opinions sobre oferir als alumnes eines per dibuixar. S'acorda que sigui opcional. I, com s'ha dit abans, s'ha de modificar l'estímul de la conversa.
10. Avaluació i enregistrament. Els dos docents de cada centre remarquen l'alt grau de coincidència entre les puntuacions atorgades a cada alumne.

5. Conclusions

Com a conseqüència del procés explicat en els apartats anteriors extraiem com a conclusions més remarcables les següents:

- La valoració positiva per part dels aplicadors –avaluadors de les proves. Malgrat la complexitat de l'objecte d'avaluació, es va entendre l'estructura de la prova i les dimensions a valorar.
- La consideració de la rúbrica com a una eina útil per a l'avaluació de l'expressió oral.
- L'instrument està enfocat a avaluar la competència lingüística en una franja d'edat determinada i permet ser utilitzat per avaluar tot l'alumnat des d'un plantejament inclusiu.
- La utilització de la rúbrica permet detectar els punts forts i els febles de l'expressió oral de l'alumnat i, per tant, adequar la intervenció del professorat per millorar aquesta competència.
- La coincidència dels resultats entre les puntuacions obtingudes a la prova per l'alumnat NESE i les dificultats expressades en la seva avaluació psicopedagògica.

Finalment, i tenint present tot el que s'ha apuntat en els apartats anteriors, s'ha modificat parcialment la rúbrica. La definitiva estarà a disposició dels centres educatius i es podrà consultar en la web de l'IAQSE.

RÚBRICA D'AVALUACIÓ DE L'EXPRESSIONS ORAL
EN **LLENGUA CATALANA** A 6è d'EP

Annex 1

Nom i llinatges dels alumnes _____ Observacions _____ Avaluator/a: _____
 1. _____
 2. _____ Especialitat: _____
 3. _____ Centre: _____
 4. _____

1a part: NARRACIÓ

COMUNICACIÓ VERBAL		Alumnes			
DIMENSIÓ PRAGMÀTICA (DISCURS NARRATIU) / DIMENSIÓ MORFOSINTÀCTICA		1	2	3	4
P1	ADEQUACIÓ				
PUNTS	0	No respon a allò que se li demana (fer una narració): descriu, enumera... però no narra.			
	1	Respon al que se li demana (fer una narració) però amb un registre inadequat (excessivament formal o excessivament col·loquial).			
	2	Respon a la demanda (fer una narració) i ho fa amb el registre correcte.			
P2	COHERÈNCIA				
PUNTS	0	No hi ha relació lògica (causal, temporal o jeràrquica) entre les parts del discurs, de manera que resulta intel·ligible.			
	1	El discurs presenta errors en la relació lògica entre els esdeveniments que pretén explicar, encara que s'entén el sentit global.			
	2	El discurs manté una relació lògica entre els seus elements, manté la unitat temàtica i aporta la informació rellevant.			
P3.1	COHESIÓ - ORACIONS				
PUNTS	0	El text oral no està cohesionat: la majoria de les idees i/o frases no s'enllacen unes a les altres i les oracions són molt simples, incorrectes o incompletes.			
	1	La major part del text oral està compost per oracions simples enllaçades amb el mateix connector. Hi ha algunes oracions incompletes o sense enllaçar.			
	2	El text oral està enllaçat amb connectors temporals (quan), ordinals (primer...) i/o causals (perquè) i adversatius (però). Empra oracions compostes.			
P3.2	COHESIÓ - TEMPS VERBALS				
PUNTS	0	El text oral no està cohesionat: hi ha errors en els verbs, ja sigui per manca de concordança, per canvi en el temps, el mode o l'aspecte verbal.			
	1	El text oral està cohesionat encara que hi ha alguns canvis no justificats en el temps, el mode o l'aspecte verbal.			
	2	El text oral està cohesionat, respectant el temps, el mode i l'aspecte verbals adients en tota la narració.			

P3.3		COHESIÓ - PRONOMS			
PUNTS	0	El text oral no està cohesionat: hi ha múltiples errades de pronoms personals febles o omissions d'alguns, que dificulten la comprensió del missatge.			
	1	El text oral està cohesionat, malgrat que hi ha alguna errada de pronoms (personals o febles) o omissió d'un que no dificulta la comprensió del missatge.			
	2	El text està cohesionat: s'utilitzen els pronoms personals febles correctament.			
P4	ESTRUCTURA				
PUNTS	0	La narració no és completa, manca algun dels elements (inici, trama, final) i/o és desordenada.			
	1	La narració és completa i ordenada però molt simple (només un element argumental).			
	2	La narració és completa, amb diversitat d'elements argumentals, i ordenada.			

COMUNICACIÓ VERBAL: DIMENSIÓ FONÈTICA / DIMENSIÓ SEMÀNTICA		Alumnes			
F	FONÈTICA: ARTICULACIÓ	1	2	3	4
PUNTS	0	Presenta dificultats d'articulació i/o fonològiques que afecten la intel·ligibilitat del seu missatge.			
	1	Presenta alteracions en l'articulació que no afecten la intel·ligibilitat del missatge (ex: a les vocals, s sonora, b/v, ll...).			
	2	Articula correctament els sons de la parla (segons les característiques dialectals de l'entorn).			
S1	VOCABULARI: VARIETAT LÈXICA				
PUNTS	0	Utilitza les mateixes paraules per expressar-se, repetint els termes de forma que resulta significativament reiteratiu.			
	1	Utilitza un repertori de paraules suficient però limitat.			
	2	Utilitza més d'una paraula per referir-se a conceptes semblants, emprant un vocabulari variat i ric.			
S2	VOCABULARI: PRECISIÓ I COMPLEXITAT LÈXICA				
PUNTS	0	Comet errors en la utilització de les paraules, amb nombroses interferències d'altres llengües, emprant vulgarismes i paraules molt bàsiques lligades directament als objectes reals.			
	1	S'expressa amb un vocabulari correcte però d'un nivell d'abstracció bàsic (paraules lligades directament als objectes reals), sense matisos semàntics o conceptes abstractes i amb algunes interferències d'altres llengües.			
	2	S'expressa amb un vocabulari precís, sense interferències d'altres llengües, emprant matisos semàntics i conceptes abstractes.			

COMUNICACIÓ NO VERBAL		Alumnes			
E	ENTONACIÓ	1	2	3	4
PUNTS	0	L'entonació és monòtona, poc natural. Les inflexions estan molt poc marcades.			
	1	L'entonació és adequada però les inflexions estan poc marcades.			
	2	L'entonació és adequada, amb inflexions ben marcades.			
R	RITME DE PARLA - FLUÏDESA				
PUNTS	0	El discurs és poc fluid, amb freqüents difluències o entrebancat, interromput, amb velocitat inadequada (massa ràpid o massa lent) i frases sense acabar.			
	1	El discurs és fluid però amb algunes interrupcions i frases sense acabar.			
	2	El discurs és fluid, sense vacil·lacions, amb velocitat adequada, les pauses marcades correctament i les frases acabades.			
V	VEU				
PUNTS	0	Presenta dificultats en l'emissió de la veu: disfonia, veu distorsionada en el timbre i/o volum no ajustat a la situació de comunicació.			
	1	La seva veu és lleugerament disfònica o no ajustada en volum a la situació de comunicació.			
	2	S'expressa amb una veu clara i amb la intensitat adequada a la situació de comunicació.			
G	GESTOS - EXPRESSIVITAT MANUAL I FACIAL - MIRADA				
PUNTS	0	Els gestos i l'expressió facial no acompanyen el discurs. Mostra rigidesa i/o exagera els gestos. Intenta substituir l'expressió oral per gestos. No estableix contacte ocular.			
	1	Acompanya el discurs amb alguns gestos poc significatius. El contacte ocular és insuficient o no funcional.			
	2	Complementa la intervenció amb gestos i expressions facials que acompanyen el discurs i en faciliten la comprensió. Utilitza la mirada per donar suport i establir relació comunicativa amb els interlocutors			
P	POSTURA				
PUNTS	0	La postura corporal és inadequada (excessivament rígida, distant, incòmoda, exagerada, incorrecta).			
	1	La postura corporal és correcta però no ajuda a la transmissió del missatge perquè és inadequada a la situació comunicativa.			
	2	La postura corporal és correcta; ajuda a la transmissió del missatge			

Valoració qualitativa global de la 1a part per a cada alumne (de 1 a 5)	1	2	3	4
1.Amb problemes greus d'exp. oral 2.Amb mancances importants d'exp. oral 3.Acceptable 4.Bé 5.Molt bé				

RÚBRICA D'AVUACIÓ DE L'EXPRESSIÓ ORAL

2a part: CONVERSA

CONVERSA		Alumnes			
C1	GRAU DE PARTICIPACIÓ A LA CONVERSA				
PUNTS	0	Només participa a la conversa quan l'avaluador li ho demana explícitament.			
	1	Participa a la conversa de manera acceptable en nombre d'intervencions si se sent al·ludit.			
	2	Participa activament en la conversa, de manera molt competent (inicia la conversa, participa en moltes ocasions activament).			
C2	HABILITAT PER INTRODUIR-SE A LA CONVERSA				
PUNTS	0	No aconsegueix participar o ho fa sempre interrompent els companys.			
	1	S'introdueix a la conversa de manera acceptable però amb alguns entrebancs (dubtes, volum excessiu, imposició, alguna interrupció...).			
	2	S'introdueix a la conversa de manera molt competent, trobant el moment adient per exposar la seva opinió.			
C3	MANTENIMENT DEL TEMA I ESCOLTA				
PUNTS	0	Canvia de tema de conversa o no respecta el fil argumental de la mateixa, sense escoltar el que han dit els companys.			
	1	Manté el tema de conversa sense sortir-ne completament però no segueix o enllaça amb la intervenció del company.			
	2	Manté el tema de conversa respectant les aportacions anteriors i enllaçant la seva aportació.			
C4	ARGUMENTACIÓ				
PUNTS	0	Exposa la seva opinió sense oferir cap explicació.			
	1	Exposa la seva opinió defensant-la però amb un argument pobre o incomplet.			
	2	Argumenta la seva opinió de manera raonada, explicant de forma coherent el motiu de la seva opinió.			
C5	FINALITZACIÓ				
PUNTS	0	Acaba la seva participació a la conversa de forma brusca, sense avisar o començant a fer una altra activitat.			
	1	Escolta i accepta les conclusions a què han arribat els companys sense utilitzar cap fórmula lingüística de finalització.			
	2	Recull les opinions dels companys i és capaç de resumir o aglutinar la conclusió a què han arribat amb una fórmula de finalització.			

Valoració qualitativa global de la 2a part per a cada alumne (de 1 a 5)	1	2	3	4
1.Amb problemes greus d'exp. oral 2.Amb mancances importants d'exp. oral 3.Acceptable 4.Bé 5.Molt bé				

INSTRUCCIONS PER A LA REALITZACIÓ DE LA PROVA D'AVUACIÓ DE L'EXPRESSIÓ ORAL

Annex 2

1. DESTINATARIS: alumnat de 6è d'educació primària.

2. AGRUPAMENTS: es distribuirà l'alumnat en grups heterogenis de 4 alumnes com a màxim.

3. ESPAI I MOBILIARI

S'ha d'habilitar un espai acollidor i el més tranquil possible on es realitzi la prova. En la sala només estaran presents els dos docents examinadors i un grup de 4 alumnes.

S'han d'ajuntar quatre taules o disposar d'una taula rodona per possibilitar la interacció de l'alumnat.

4. MATERIAL

• Per al professorat:

- Instruccions per a l'aplicació.
- Full d'enregistrament de l'expressió oral individual (1a part de la rúbrica: narració).
- Full d'enregistrament de la interacció del grup (2a part de la rúbrica: conversa).
- Es recomana disposar d'un dispositiu d'enregistrament de so o audiovisual.

• Per a l'alumnat:

- Grup de làmines (diccionari visual) que representen situacions i llocs diferents i propers a l'experiència de l'alumnat.
- Fulls en blanc, llapis i retoladors.

5. DURADA DE LA PROVA

La prova consta de dues parts, una de narració (que cada alumne realitza individualment) i una de conversa (en la qual interactuen els 4 alumnes del grup).

S'utilitzaran 2 o 3 minuts per presentar la prova, repartir les làmines i explicar el procediment a l'alumnat

La prova individual s'ha de realitzar en 12 minuts aproximadament (3 minuts per alumne). S'ha d'intentar que l'alumne faci una narració el més completa possible perquè permeti enregistrar correctament el màxim d'indicadors que figuren a la rúbrica.

La conversa de grup ha de tenir una durada aproximada de 5 minuts perquè aporti la informació necessària.

6. PROFESSORAT

- **Docent que interacciona amb els alumnes i també enregistra la sessió.** Aquest professional recordarà a l'alumnat el procediment de la prova, interaccionarà amb ells i enregistrarà l'expressió oral individual i la interacció grupal.

- **Docent que observa i enregistra la sessió.** No interactua oralment amb l'alumnat. Observa i enregistra les intervencions individuals i la interacció del grup.

Quan finalitza la prova amb cada grup, els dos professionals posen en comú les observacions i acorden la valoració definitiva per a cada alumne.

7. ESTRUCTURA DE LA PROVA

- **Narració:** a partir d'una làmina, es demana a l'alumnat que conti una vivència personal relacionada amb la il·lustració.

Abans d'iniciar la segona part de la prova es deixaran uns minuts per facilitar als docents l'enregistrament de les observacions d'aquesta primera part. Mentre, els alumnes dibuixaran o escriuran sobre el que han contat o escoltat.

Quan ambdós docents que participen en l'avaluació hagin acabat d'enregistrar la primera part, el docent que interactua amb els alumnes els facilitarà les instruccions per a la segona part.

- **Conversa:** es demana als diferents integrants del grup que argumentin quina de les anècdotes els ha agradat més, intentant arribar a un acord de quina ha estat la que els ha agradat més.

En aquesta part de la prova no hi ha intervenció de l'adult, a no ser que algun alumne no participi. Si és així, se li oferirà una ajuda puntual animant-lo a intervenir.

Quan el grup d'alumnes hagi finalitzat, es dedicaran uns minuts per acabar de completar l'enregistrament dels resultats dels 4 alumnes del grup.

8. PROCEDIMENT

8.1. Abans de la prova

8.1.1. Tasques del professorat: és indispensable que les persones encarregades de dur a terme l'avaluació es llegeixin atentament les instruccions de la prova i es familiaritzin amb les rúbriques d'avaluació.

S'han d'acordar:

- Els rols de les persones que intervenen a la prova (persona que interactua i persona que observa).
- Si es graven o no les intervencions de l'alumnat. Es recomana la gravació amb una gravadora de so, mòbil o càmera de vídeo, per tal de poder recuperar la informació i completar o millorar l'enregistrament de les rúbriques, en cas de ser necessari.
- L'ordre en què accediran a la sala els diferents grups de 4 alumnes prèviament formats.

S'ha de preparar el material necessari: els fulls d'enregistrament de les dues parts de la prova emplenats amb els noms dels alumnes.

És recomana que la persona que interaccionarà amb l'alumnat s'hagi relacionat prèviament amb els alumnes i els conegui.

8.1.2. Tasques amb l'alumnat: s'explicarà al grup-classe els objectius de la prova, les persones encarregades de dur-la a terme i la seva funció, el grup del qual formen part i el procediment que se seguirà.

8.2. Durant la prova.

8.2.1. El docent que interactua amb l'alumnat (i que també enregistra) serà l'encarregat de dirigir la sessió.

- Quan els alumnes entrin a la sala, els donarà les gràcies per la seva col·laboració, els demanarà que es presentin, presentarà l'altre mestre que enregistra i els recordarà que aquest no intervindrà, sols observarà.
- Parlarà amb claredat i s'assegurarà que els alumnes han entès bé el que han de fer. Recordarà també que, a la primera part de la prova, els alumnes han d'estar en silenci i no han d'interrompre el company que està parlant ni intentar participar de la narració.
- Mostrarà als alumnes les làmines que us hem proporcionat (o que podeu descarregar i imprimir en color de la web del consell de Mallorca¹) i els donarà la consigna següent:

“A continuació, un darrere l'altre, ens heu de contar una situació especial que hagueu viscut. Ens ho heu de contar tot, amb detall: amb qui anàveu, on éreu, quan va passar... Mentre, els altres heu d'escoltar molt bé els companys, en silenci i sense interrompre. En aquestes làmines hi ha diferents llocs on heu anat moltes vegades. Podeu mirar-les per treure idees si no se vos ocorre res per contar”

- Distribuirà els torns d'intervenció i deixarà un temps a cada un abans de començar perquè pensi allò que vol contar

- Evitarà interrompre l'alumne i el deixarà parlar al seu ritme fins que acabi.

- Si l'alumne s'atura abans d'acabar perquè no ha entès el que ha de fer o per nervis, li tornarà a explicar i intentarà tranquil·litzar-lo.

- Anirà anotant les seves valoracions en el full d'enregistrament.

- Quan tots els alumnes hagin explicat la seva història, el mestre els repartirà un llapis i fulls en blanc perquè puguin fer un dibuix sobre el que han escoltat o contactat i, mentre l'alumnat dibuixa, acabarà d'enregistrar les seves valoracions en la rúbrica.

- En acabar, presentarà la segona part de la prova amb la següent consigna:

“Ara que tots heu contat la vostra història, hem de decidir quina vos ha agradat més. Per això heu de parlar entre vosaltres, defensant la vostra i, després d'escoltar als altres, intentar arribar a un acord”

- Després deixarà l'alumnat que parli sense intervenir, a no ser que sigui necessari (problemes en el grup, un alumne que no parla...) i anirà enregistrant les seves valoracions en la rúbrica corresponent a aquesta part de la prova.

8.2.2. El docent que observa i enregistra la sessió: observarà i anotarà les seves valoracions en els fulls d'enregistrament de les intervencions de cada alumne i en situació de conversa en grup, sense interactuar amb l'alumnat.

8.2.3. Els dos docents que realitzen l'avaluació: quan cada grup abandoni la sala, duran a terme una revisió dels seus enregistraments, posant en comú els resultats, analitzaran les diferències en les valoracions i acordaran la valoració definitiva per a cada alumne en cada una de les parts de la prova.

8.3. Fi de la prova

Una vegada acabada les dues parts de la prova s'acomiarà l'alumnat i se'ls agrairà la seva col·laboració.

9. AVALUACIÓ I ENREGISTRAMENT

Com ja s'ha explicat, l'enregistrament de la prova d'expressió oral es duu a terme de forma simultània a la seva aplicació. Per aquest motiu, es reitera la recomanació que les dues persones presents es familiaritzin abans amb el procediment i la rúbrica.

A més, us recordam que immediatament després de realitzar cada part de la prova, consideram necessari que es disposi d'un temps per posar en comú les valoracions i acabar d'emplenar la rúbrica.

¹ (http://www.conselldemallorca.net/media/12521/DICCIONARI_VISUAL.pdf)

CEIP XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Informe de resultats

Aquest informe incorpora tres apartats:

El primer apartat contempla els resultats en narració, conversa i global d'expressió oral, corresponents al conjunt de centres que han participat en la mostra i al grup avaluat en el vostre centre. En el segon apartat es recull la distribució de les qualificacions globals de l'alumnat del vostre grup en comparació a la del conjunt de la mostra. I en el tercer, les qualificacions de cada un dels alumnes del vostre del grup.

Per poder obtenir la puntuació global assignada a cada alumne en una escala de 1 a 10 s'han utilitzat les fórmules de càlcul següents:

$$\text{Narració} = 10 * (P1+P2+P3.1+P3.2+P3.3+P4+F+S1+2*S2+0,5*E+R+0,5*V+G+P) / 28$$

$$\text{Conversa} = C1+C2+C3+2*C4$$

$$\text{Global} = 10+(P1+P2+P3.1+P3.2+P3.3+P4+F+S1+2*S2+0,5*E+R+0,5*V+G+P+ C1+C2+C3+2*C4) / 38$$

On P1, P2, P3.1, P3.2, P3.3, P4, F, S1, S2, E, R, V, G, P, C1, C2, C3, C4 representen les puntuacions que assignàreu per a cada alumne als diferents apartats que apareixen en la **Rúbrica per a l'avaluació de l'expressió oral a 6è d'educació primària** utilitzada. Aquesta rúbrica es pot trobar a: http://iaqse.caib.es/documentos/avaluacions/primaria/6_ep_2015_2016/Oral_6e_EP.pdf

Com a conseqüència del procés de validació, en la fórmula s'han assignat diferents pesos a alguns ítems. S'ha doblat el valor de la puntuació assignada a l'ítem S2 i s'ha reduït a la meitat el valor de la puntuació assignada als ítems E i V.

1. Resultats expressats en puntuacions mitjanes

	Narració	Conversa	Global expressió oral
Global mostra	7.1	6.9	7.1
Global centre (grup B)	7.1	4.8	6.5

2. Distribució de les qualificacions del global d'expressió oral

Qualificacions	Insuficient (IN)	Suficient (SU)	Bé (BE)	Molt bé (MB)
	0 ≤ puntuació < 5	5 ≤ puntuació < 7	7 ≤ puntuació < 8,5	8,5 ≤ puntuació ≤ 10
Percentatges mostra	14,9%	29,7%	28,8%	26,6%
Global centre (grup B)	5,3%	68,4%	26,3%	0,0%

3. Qualificacions de l'alumnat

Qualificacions	Insuficient (IN)	Suficient (SU)	Bé (BE)	Molt bé (MB)
	0 ≤ puntuació < 5	5 ≤ puntuació < 7	7 ≤ puntuació < 8,5	8,5 ≤ puntuació ≤ 10

		Narració		Conversa		Global expressió	
		Puntuació	Qualificació	Puntuació	Qualificació	Puntuació	Qualificació
1.	XXXXX XXXXXXXX XXXXXXXX	7.9	BE	7	BE	7.6	BE
2.	XXXXX XXXXXXXX XXXXXXXX	7.0	BE	8	BE	7.2	BE
3.	XXXXX XXXXXXXX XXXXXXXX	7.0	BE	4	IN	6.2	SU
4.	XXXXX XXXXXXXX XXXXXXXX	7.1	BE	4	IN	6.3	SU
5.	XXXXX XXXXXXXX XXXXXXXX	9.6	MB	4	IN	8.2	BE
6.	XXXXX XXXXX XXX XXXXXXXX	5.5	SU	4	IN	5.1	SU
7.	XXXXX XXXXXXXX XXXXXXXX	7.1	BE	4	IN	6.3	SU
8.	XXXXX XXXXXXXX XXXXXXXX	5.2	SU	5	SU	5.1	SU
9.	XXXXX XXXXXXXX XXXXXXXX	6.3	SU	4	IN	5.7	SU
10.	XXXXX XXXXXXXX XXXXXXXX	8.9	MB	7	BE	8.4	BE
11.	XXXXX XXXXXXXX XXXXXXXX	7.1	BE	5	SU	6.6	SU
12.	XXXXX XXXXXXXX XXXXXXXX	7.9	BE	4	IN	6.8	SU
13.	XXXXX XXXXXXXX XXXXXXXX	6.4	SU	5	SU	6.1	SU
14.	XXXXX XXXXXXXX XXXXXXXX	7.5	BE	4	IN	6.6	SU
15.	XXXXX XXXXXXXX XXXXXXXX	6.3	SU	5	SU	5.9	SU
16.	XXXXX XXXXXXXX XXXXXXXX	6.6	SU	4	IN	5.9	SU
17.	XXXXX XXXXXXXX XXXXXXXX	7.1	BE	4	IN	6.3	SU
18.	XXXXX XXXXXXXX XXXXXXXX	8.9	MB	7	BE	8.4	BE
19.	XXXXX XXXXXXXX XXXXXXXX	4.8	IN	2	IN	4.1	IN
Global Grup		7.1		4.8		6.5	

Edita:

Conselleria d'Educació i Universitat de les Illes Balears.
Direcció General de Planificació, Ordenació i Centres.
Institut d'Avaluació i Qualitat del Sistema Educatiu (IAQSE).

Col·lecció: Documents d'avaluació
ISSN: 2531-1581

Autors:

Miquela Sastre Vidal – Servei AD de la DGICE
Magdalena Marí Marroig – CEIP Rafal Vell
Antoni Bauzà Sampol – IAQSE
Joan Borràs Seguí – IAQSE

G CONSELLERIA
O EDUCACIÓ
I I UNIVERSITAT
B DIRECCIÓ GENERAL
/ INNOVACIÓ
I COMUNITAT EDUCATIVA

Institut
Avaluació
Qualitat
Sistema
Educatiu